

הארי ההי

פנינים נפלאים מתורתו של

המהרא"ל צינץ

הגאון הפיאריה לייב צינץ זי"ע מפלאצק

גיליון שע"א, חג השבועות תשפ"ז

מכון לחוצאה הרשה ומפוארת של ספרי מהרא"ל צינץ זי"ע

ת.ד. 3498 אשדוד 77134
טל': 08-8648989
פקס: 08-8648686
tzintz@tzintz.org



הבטחה רבינו, מי שישתדל בהדפסת ספריו יהיה לו המזכר למליון

כל טוב הארץ של האומות, שכולם איפתטו מנהורא דלהון ויהבו לישראל [הופטו מאורם ונתנוהו לישראל].

קומץ המנחה - דרוש לחג השבועות

רפואת בעלי המומין במעמד הר סיני

וְהָיוּ נְכֹנִים לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יֵרֵד ה' לַעֲיִנֵי כָל הָעָם עַל הַר סִינִי (יתרו יט, יא).

פירוש רש"י "לעיני כל העם" - מלמד שלא היה בהם סומא, שנתרפאו כולם.

יש לבאר הטעם בזה, דהנה כל מום הנמצא בגופו של אדם, משתלשל הוא לפי בחינת הפגם שבנפשו, שכן בנפש האדם נצטיירו רמ"ח איברים רוחניים, כידוע.

ועל פי זה נתבאר בזה"ק (חלק ג ז, ב וא"לך) הטעם שנפסלו בעלי מומין מלהקריב לגבוה, כדכתיב (ויקרא כא, יח) 'כִּי כָל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב', וכתב שם שהטעם הוא משום שלפי בחינת המום שניכר בגוף, כך ניכר שהוא פגום בנפש.

ומעתה יתבאר שפיר, דלפיכך בעומדם על הר סיני, שפסקה זוהמתן והגיעו לתכלית השלימות בנפשם, ממילא נתרפאו כולם אף בגופם.

שיירי קומץ המנחה - דרוש מענין מתן תורה



סוד מתנת שרי האומות לישראל במתן תורה

ועתה אם שמוע תשמעו בקלי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגלה מכל העמים כי לי כל הארץ (יתרו יט, ה). הנה אף שהחזיר השי"ת את התורה על כל אומה ולשון, כמבואר בש"ס (עבודה זרה ב, ב) ובמדרשי חז"ל, מכל מקום איתא בזה"ק פרשת בלק (ח"ג קצב, א-ב) שכל זה לא נעשה אלא לטובתם של ישראל, כדי שכל שרי האומות העליונים יתנו לבני ישראל מתנות, עיני שם.

וזהו ביאור הכתובים הללו, שאל יתחמץ לבב ישראל לאמור: אחר שלא אבו כל האומות לקבל את התורה, מהי החשיבות במתנה זו שניתנה לישראל? ועל כן השמיענו הכתוב, שכל מה שסיבב השי"ת להחזיר את התורה על כל האומות, לטובת ישראל נתכוון, למען יקבלו גם את האור של שאר העמים.

וזהו אומר: וְהִיִּיתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל הָעַמִּים, 'מִכָּל' דייקא, רוצה לומר שיקבלו סגולתן וחשיבותן של כל העמים כולם. וסיום הכתוב 'כִּי לִי כָל הָאָרֶץ' אינו מובן לכאורה על פי פשוטו, ורש"י ז"ל דחק בפירושו. אולם על פי האמור יתבאר היטב; שהרי כל האומות נתנו מתנות לישראל, נמצא שבשעת מתן תורה בירר הקב"ה את כל הטוב והאור הגנוז בכל האומות, ונתנו לישראל. וזהו כוונת הכתוב 'כִּי לִי כָל הָאָרֶץ', לאמור: כבר מקובץ ועומד לפני

פניני דרוש

סוד אימת הבריאה בבוקרו של מתן תורה

דאחר קריעת ים סוף וביזת הים ביקשו ישראל לחזור למצרים, ואמרו: 'כלום הוציאנו ממצרים אלא ליתן לנו ביזת מצרים, ולקרוע לנו את הים, ולעשות משפטים במצרים ולומר לפנינו שירה, עכשיו נחזור למצרים'. השיבם הקב"ה שעליהם לפרוע את חובם תחילה ולקבל את התורה, כדכתיב (שמות ג, יב) "בְּהוֹצִיאֶךָ אֶת הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹקִים עַל הַיָּם הַזֶּה". הרי שקבלת התורה נידונית כחוב שנתחייבו בו ישראל.

ומעתה, בהגיע יום ו' בסיון - הוא הזמן שיועד מתחילה לקבלת התורה ולפרעון החוב - אף שבפועל טרם קיבלו ישראל את התורה, לא התייראה הארץ, שכן לא הוקבעה שעה ביום, וכל היום נתון להם כזמן כשר לפרעון חובם. ואף כשעבר היום וירד הלילה ועדיין לא קבלוה, לא נתייראה הארץ, שהרי אין בית דין יושבין בלילה.

אולם בבוקרו של יום ז' בסיון, שהוא הזמן שהקב"ה יושב לדין (כמאמרם שהקב"ה יושב לדין בשלוש השעות הראשונות של היום) - אז נתייראה הארץ. וזהו שביאר הפסוק: "מִשְׁמַיִם הַשְּׁמַעֲתָ דִּין" - כאשר הגיע בוקרו של ז' בסיון שהוא עת הדין, או אז "אָרֶץ כְּרָאָה", שמא גם כעת לא יפרעו ישראל את חובם ולא יקבלו את התורה, ותחזור הלילה לתוהו ובוהו, עד שקיבלוה - ו'שקטה'.

דרוש חמישי לשובועות

משמנים השמעת דין ארץ יראה ושקטה (תהלים עו, ט).

יש להעיר, מפני מה נאמר בקרא לשון 'דין', והלא היה לו לומר 'משמנים השמעת תורה', שהרי על קבלת התורה הייתה יראתה של הארץ, שמא לא יקבלוה ישראל ותחזור לתוהו ובוהו!

ויש לבאר הדבר על דרך משל. לאדם שלוה מעות מחבירו וקבעו זמן לפרעון. והנה בהגיע יום הפרעון, אין המלוה רשאי לירד עמו לדין ולפנות לבית הדין כדי שיכפוהו לפרוע חובו, שהרי כל אותו היום נתון ללוה להשיב את ממונו. ואף אם שקעה החמה והחשיך היום ועדיין לא פרעו, אינו יכול להזמין לדין, שכן אין בית דין יושבין לדון בלילה. ונמצא אפוא, שאם יפרע הלוה את חובו למחרת יום הפרעון בבוקר, מעולם לא הגיעה השעה שיוכל המלוה לתובעו בבית דין, ואף על פי שאיחר את תשלום חובו ביום תמים.

והנה, ידוע שזמן מתן תורתנו נקבע מתחילה לו' בסיון, כדאיתא בגמרא (שבת פח, א וברש"י שם) על הפסוק (בראשית א, לא) "וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי", שהיינו יום השישי המיוחד - הוא ו' בסיון המיועד לקבלת התורה. אלא שכידוע הוסיף משה יום אחד מדעתו, ולמעשה ניתנה התורה לישראל בז' בסיון.

ויש להקדים עוד מה שאמרו במדרש (שמות רבה סוף פרשה כה),

חדש!

ניתן לשמוע בכל שבוע דבר תורה מרבנו מהרא"ל צינץ על פרשת השבוע,

מפי המשפיע הרב הגאון רבי ברוך שוורץ שליט"א 08-8648989 שלוחה 5
מרבני המכון ומו"ץ באוצר הפוסקים

משל נפלא לבאר ענין כפיית ההר כגיגית

אמרו חז"ל (אבות ג, יד) **חביבין ישראל שניתן להם כלי חמדה.**

יש להקשות, מפני מה נקראה התורה 'כלי חמדה', והלא הוצרכו לכפות את בני ישראל על קבלתה, שהרי כפה עליהם הקב"ה הר כגיגית (ראה שבת פח, א), ודבר שהוא 'כלי חמדה' אין צורך להכריח על קבלתו!

ויובן הדבר על פי משל. משל לבת מלך עדינה וחשובה שהגיעה לפרקה. פשיטא שמקורב ומרוחק שיחרו לפתחה מלכים ושרים ביד שדכניהם, למען ישיא המלך את בתו לבן המלך הראוי והמושלם היושב במדינתם. אולם בת המלך לא חפצה בבן מלוכה ורוזן, אלא נתנה עיניה דווקא בכפרי עני ולבוש קרעים. "בו אני חפצה לחתן!" אמרה לאביה.

המלך, בידעו כי לא ניתן להשיא את בתו למי שאין רצונה בו, הוכרח להסכים על ידה. שלח שדכן אצל אותו כפרי, ויספר לו כי בת המלך חפצה בו לחתן. הכפרי, אשר אורו עיניו מהצעה זו, השיב לאלתר בחיוב. הובא הדבר לפני המלך ובתו, ויקבעו זמן לחופה.

בימי השידוכין, נתיישבה דעתו של הכפרי ויאמר בלבו: "מפני מה חפצה בי בת המלך? והלא כל מלכי ורוזני ארץ שיחרו לפתחה! אין זאת אלא משום שרצונה בבעל הפחות ממנה במעלתו, בעל אשר לא ירהיב עוז להמרות את פיה, למען תמשול בו".

מיד החלו הרהורי חרטה מקננים בלבו. "מה עשיתי?! הלין על עצמו, הלא מעתה, אם אכעיסה פעם אחת, לא אוכל לפייסה, שהרי היא בת המלך, ומה גם שכל חפצה בי אינו אלא מחמת נחיתותי כדי שאשמע בקולה".

"ואידך גיסא", חשב הכפרי, "שמא חפצה בי מחמת פשטותי באמת, ולא למען אהיה נחות ממנה, ואם כן, אף אם אפגע בה אי פעם, אוכל לפייסה".

"אך כיצד אוכל לעמוד על אמיתות כוונתה? חשב לעצמו. לבסוף עלתה עצה בלבו: בהגיע עת הדודים לילך לחופה, יעשה עצמו כמסרב לבוא. ובזאת תיבחן בת המלך: אם תשלח אחריו שלוחים ותעשה כל

וכמחשבתו כן עשה. בהגיע יום החופה, והמנגנים מנגנים, וכל השושבינים ונכבדי המלכות ממתנינים לבוא החתן, שלח להודיע כי מסרב הוא לבוא. נהפכו פניה של בת המלך, ושלחה אליו לרצותו ולפייסו ולא עלתה בידה, עד שציוותה להכריחו לבוא בעל כורחו. או אז בא הכפרי, בראותו כי בו היא חפצה בלב ונפש, ולא בנחות דרגה ממנה. ואכן חייהם התנהלו על מי מנוחות, וגם כאשר קרה ופגע הכפרי באשתו החשובה, ניאותה היא להתפייס.

והנמשל הוא לבני ישראל, שהרי לא חפץ הקב"ה ליתן את התורה למלאכי השרת קדושי עליון, אלא לבני ישראל קרוצי חומר בעלי גוף גשמי. והנה כשבא אליהם משה, ובפיו הבשורה כי נבחרו להיות לעם ה' ולקבל את התורה, מרוב שמחה השיבו לאלתר בחיוב ואמרו 'נעשה ונשמע'.

אולם לימים עלתה דאגה בלבם, שמא יהיה הדבר להם לרועץ, ומעתה אם יחטאו חלילה, לא יהיה להם פתח תשובה, והחוטא יתחייב מיתה. מה עשו, גמרו אומר בלבם לסרב כביכול לקבלת התורה. ומעתה, על ידי שיוכרחו לקבלה, הרי שאם יחטאו חס ושלום, יוכלו לטעון ולהתנצל: הלא הורינו לדעת מתחילה שקשה עלינו קבלתה, אלא שהוכרחנו לקבלה בעל כורחנו. ובוזה ימצאו להם פתח תשובה.

מעתה יתבאר שפיר מאמר המשנה שנקראת התורה 'כלי חמדה', שהרי באמת בני ישראל חמדו וחפצו בה, אלא שיראו שמא לא יוכלו לשוב בתשובה, ולפיכך עשו עצמם כמסרבים.

ועל דרך זה יתפרש הכתוב (שיר השירים א, ד) 'מִשְׁכְּנֵי אַחֲרֵיךָ נְרוּצָה': אמנם בתחילה תאלץ לְמִשְׁכְּנֵי בעל כורחי כביכול, אך לאחר מכן תראה כי אַחֲרֵיךָ נְרוּצָה בלב שמוח.

פניני ישועות

ממעגל החובות להצלחה למעלה מן הטבע

ומשכו אותו מטה אל ייאוש כלכלי.

בצר לו, פנה מ.ג. להתייעץ עם אחד מגדולי הצדיקים ושפך בפניו את מר ליבו. הצדיק האזין בקשב, והעניק לו עצה פלאית: "קח לך שותף נאמן לעסק - את רבנו המהרא"ל צינץ זי"ע!". הוא הורה לו לחתום על הוראת קבע קבועה למכון המדפיס את ספרי הצדיק, כדי שזכות התורה תפתח לו את שערי השפע.

מ.ג. לא היסס, פנה למכון והפך את הצדיק ל"שותף" רשמי בעסקים שלו וחתם על הוראת קבע חודשית בסך 180 ש"ח. "מאז אותו יום", הוא מעיד בהתרגשות, "המציאות הכלכלית שלי התהפכה לחלוטין. אני רואה בעסק ברכה פלאית והצלחה שהיא הרבה למעלה מדרך הטבע. השותפות הזו פשוט חילצה אותי מהחובות!".

שנים רבות התנהלו חייו של ר' מ.ג. מאזור המרכז על מי מנוחות. הוא עבד כשכיר במפעל מסודר, פרנס את משפחתו בכבוד וברוח, והיה בטוח שהיציבות הכלכלית שלו מובטחת. אולם, גלגל חוזר בעולם. בתקופה מסוימת נקלע המפעל לקשיים כלכליים כבדים, וגל של קיצוצים הוביל לפיטורים נרחבים. מ.ג. מצא את עצמו בתוך הרשימה הכואבת, ונאלץ לעזוב את מקום עבודתו הבטוח.

הוא מצא את עצמו מסתובב במשך תקופה ארוכה ללא פרנסה, כשהדאגות לעתיד משפחתו מדירות שינה מעיניו. בניסיון להיחלץ מהמצר ולקחת את עול הפרנסה על כתפיו, הוא קיבל החלטה אמיצה ופתח עסק עצמאי. אלא שגם כאן, המציאות סירבה להאיר לו פנים. העסק החדש לא התרומם כמצופה, הלקוחות בוששו לבוא, ותחתיהן החלו להצטבר חובות מעיקים שתפחו מיום ליום

ניתן להזמין חינם את ספרי רבנו לבתי מדרש וישיבות

08-864-89-89

ארה"ב: 718-2592395

להשתתפות בהדפסת הספרים לקיום צוואתו של הגאון זי"ע ולזכות בהבטחתו